

НАРЕДБА № 58 от 28.02.2018 г. за изискванията за защита на финансовите инструменти и паричните средства на клиенти, за управление на продукти и за предоставяне или получаване на възнаграждения, комисиони, други парични или непарични облаги

Обн. - ДВ, бр. 22 от 13.03.2018 г., в сила от 13.03.2018 г.; изм. и доп., бр. 21 от 13.03.2020 г.

Приета с Решение № 212-Н от 28.02.2018 г. на КФН

**Глава първа
ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ**

Чл. 1. С наредбата се уреждат изискванията към инвестиционните посредници във връзка със:

1. защита на финансовите инструменти и паричните средства на клиентите;
2. управление на продукти при създаването и разпространяването на финансови инструменти;
3. предоставяне или получаване на възнаграждения, комисиони или други парични или непарични облаги.

Чл. 2. (1) Изискванията на наредбата се прилагат и за:

1. управляващите дружества, които извършват допълнителни услуги по чл. 86, ал. 2, т. 2 - 4 от Закона за дейността на колективните инвестиционни схеми и на други предприятия за колективно инвестиране (ЗДКИСДПКИ), и
2. лицата, управляващи алтернативни инвестиционни фондове, които извършват една или повече допълнителни услуги по чл. 198, ал. 5 от ЗДКИСДПКИ.

(2) Наредбата се прилага и за банките - инвестиционни посредници, когато предоставят една или повече инвестиционни услуги и/или извършват инвестиционни дейности по чл. 6, ал. 2 и 3 от Закона за пазарите на финансови инструменти (ЗПФИ).

**Глава втора
ИЗИСКВАНИЯ ЗА ЗАЩИТА НА ФИНАНСОВИТЕ ИНСТРУМЕНТИ
И ПАРИЧНИТЕ СРЕДСТВА НА КЛИЕНТИТЕ**

Раздел I

Общи изисквания за защита на финансовите инструменти и паричните средства на клиентите

Чл. 3. (1) Инвестиционният посредник поддържа отчетност и води сметки на финансовите инструменти и паричните средства на своите клиенти, които:

1. да му позволят във всеки един момент да разграничи държаните за един клиент активи от активите, държани за друг клиент, както и от собствените си активи;
2. отразяват точно финансовите инструменти и паричните средства, държани за клиентите;
3. могат да бъдат използвани за документална проследимост (одитна пътека).

(2) Инвестиционният посредник равнява водените от него сметки и записи с тези на лицето по чл. 93, ал. 1 и чл. 94, ал. 1 от ЗПФИ, при което се държат активите на посредника и на клиентите му, като равняването за паричните средства е ежедневно, а за финансовите инструменти е редовно, но не по-малко от веднъж седмично. Равняването по изречение първо се извършва по ред и начин, определени във вътрешни правила на инвестиционния посредник.

(3) Инвестиционният посредник предприема необходимите мерки, за да осигури, че всички финансови инструменти на клиенти, депозирани при лице по чл. 94, ал. 1 от ЗПФИ, могат да бъдат по всяко време ясно разграничени от финансовите инструменти

на инвестиционния посредник, както и от финансовите инструменти на лицето по чл. 94, ал. 1 от ЗПФИ, посредством сметки с различно наименование в счетоводната отчетност на лицето по чл. 94, ал. 1 от ЗПФИ или чрез равностойни мерки, които постигат същото равнище на защита.

(4) Инвестиционният посредник депозира паричните средства на клиента в лице по чл. 93, ал. 1 от ЗПФИ по сметка или сметки отделно от всички сметки, използвани за държане на парични средства на инвестиционния посредник.

(5) Инвестиционният посредник създава необходимата организация за свеждане до минимум на риска от загуба или от намаляване на активите на клиента или ограничаване или загуба на правата му във връзка с тези активи в резултат на злоупотреба с активите, измама, лошо управление, неподходящо водене и съхранение на отчетност или небрежност.

Чл. 4. (1) В случаите по чл. 92, ал. 5, изречение второ от ЗПФИ инвестиционният посредник предоставя на клиента своевременно достатъчна информация за рисковете, на които е изложен.

(2) Когато инвестиционен посредник може да извърши прихващане, учреди обезпечение, както и други действия по отношение на финансови инструменти или парични средства на клиент, или когато инвестиционният посредник е информиран за наличие на действия по чл. 92, ал. 5, изречение второ от ЗПФИ, той посочва в договора с клиента цялата относима информация във връзка с правата или действията, отнасящи се до клиентски активи.

(3) Инвестиционният посредник отбелязва незабавно в договора с клиента и собствените си сметки учреденото обезпечение или упражненото прихващане или други действия по отношение на клиентски активи в сметките по чл. 3, ал. 1 с оглед гарантиране на яснота на статута на клиентските активи, в т.ч. и в случай на производство по несъстоятелност.

Раздел II

Предоставяне на информация

Чл. 5. В случаите по чл. 91, ал. 6 от ЗПФИ информацията, която инвестиционният посредник предоставя на синдиките, съответно на органите по реструктуриране, включва:

1. сметки и записи, от които се установяват наличните парични средства и финансовите инструменти, които се държат за всеки клиент;

2. информация за всяко лице, при което се съхраняват парични средства на клиентите в съответствие с чл. 93, ал. 1 от ЗПФИ и индивидуализиращи данни за сметките, в които се държат паричните средства, както и за споразуменията на посредника с лицата, при които се съхраняват паричните средства на клиентите;

3. информация за всяко лице по чл. 94, ал. 1 от ЗПФИ, в което се съхраняват финансовите инструменти и индивидуализиращи данни на откритите при лице по чл. 94, ал. 1 от ЗПФИ сметки, както и подробни данни за договора на посредника с лице по чл. 94, ал. 1 от ЗПФИ;

4. информация за третите лица, на които инвестиционният посредник е възложил важни оперативни функции и информация за тези функции;

5. информация за служителите на инвестиционния посредник, които изпълняват функции, свързани със съхранението на клиентски активи, включително индивидуализиращи данни на служителя по чл. 10;

6. споразумения, свързани с установяването на правото на собственост на клиента върху активите.

Раздел III

Депозиране на финансовите инструменти на клиентите

Чл. 6. (1) Инвестиционният посредник полага дължимата грижа при:

1. избора на лице по чл. 94, ал. 1 от ЗПФИ, в което да съхранява финансовите инструменти на своите клиенти, и при определяне на условията по договора с него;

2. извършване на периодичен преглед и оценка на лицето по чл. 94, ал. 1 от ЗПФИ и на условията по договора с него във връзка със съхранението на финансовите инструменти на своите клиенти.

(2) Инвестиционният посредник извършва преглед и оценка по ал. 1, т. 2 при необходимост, но най-малко веднъж годишно.

(3) За целите на ал. 1 инвестиционният посредник отчита опита и пазарната репутация на лицето по чл. 94, ал. 1 от ЗПФИ, както и всички законодателни изисквания или пазарни практики, свързани с държането на съответните финансови инструменти, които могат да се отразят неблагоприятно на правата на клиентите.

(4) Инвестиционният посредник депозира финансови инструменти на клиенти само в лице по чл. 94, ал. 1 от ЗПФИ в юрисдикции, в които лицата по чл. 94, ал. 1 от ЗПФИ и съхранението на финансови инструменти за сметка на трето лице подлежат на специално регулиране и надзор.

(5) Инвестиционният посредник не може да депозира финансови инструменти на клиент в лице по чл. 94, ал. 1 от ЗПФИ в трета държава, която не регулира държането и съхранението на финансови инструменти за чужда сметка. Изискването по изречение първо може да не се прилага само ако е изпълнено някое от следните условия:

1. естеството на финансовите инструменти или на свързаната с тях инвестиционна услуга изисква да бъдат депозирани в това лице в съответната трета държава;

2. финансовите инструменти се държат от името на професионален клиент и този клиент изиска в писмена форма от инвестиционния посредник да ги депозира при лице по чл. 94, ал. 1 от ЗПФИ в посочената трета държава.

(6) Изискванията по ал. 4 и 5 се прилагат и когато лицето по чл. 94, ал. 1 от ЗПФИ е възложило важни оперативни функции, свързани с държането и съхранението на финансови инструменти, на трето лице.

Раздел IV

Депозирание на паричните средства на клиентите

Чл. 7. (1) Инвестиционният посредник полага дължимата грижа при:

1. избора на кредитна институция, съответно квалифициран фонд на паричния пазар, в които да депозира паричните средства на своите клиенти, и при определяне на условията по договорите с тях;

2. извършването на периодичен преглед и оценка на кредитната институция, съответно на квалифицирания фонд на паричния пазар, и на условията по сключените договори за съхранение на парични средства на своите клиенти.

(2) За целите на ал. 1 инвестиционният посредник отчита опита и пазарната репутация на кредитната институция, съответно квалифицирания фонд на паричния пазар, с оглед гарантиране на защитата на правата на клиентите, както и всички закони и регулаторни изисквания или пазарни практики, свързани с държането на парични средства на клиенти, които могат да се отразят неблагоприятно на правата на клиентите.

(3) Когато инвестиционният посредник е избрал да депозира паричните средства на клиентите в кредитна институция, съответно в квалифициран фонд на паричния пазар, инвестиционният посредник разглежда нуждата от диверсификация на паричните средства на клиентите и когато е целесъобразно, ги депозира в повече от едно лице, за да защити правата на клиентите.

(4) Инвестиционният посредник депозира паричните средства на клиента в квалифициран фонд на паричния пазар само след като е информирал в писмена форма клиента, че те няма да се държат в съответствие с изискванията за защита на паричните средства на клиенти по тази наредба и ЗПФИ, и е получил съгласие в

писмена форма от клиента за депозиране на паричните му средства в квалифициран фонд на паричния пазар.

(5) Когато инвестиционен посредник депозира средства, които държи от името на клиент, в квалифициран фонд на паричния пазар, дяловете или акциите в този фонд на паричния пазар следва да бъдат държани в съответствие с изискванията за държане на финансови инструменти на клиенти.

(6) Инвестиционният посредник извършва оценка на кредитното качество на даден инструмент на паричния пазар въз основа на показатели за качеството на инструмента, като, когато една или повече агенции за кредитен рейтинг, регистрирани от ЕОЦКП, са присъдили рейтинг на инструмента, оценката отчита и присъдените кредитни рейтинга. Инвестиционният посредник извършва оценка за кредитно качество на инструмента на паричния пазар и когато е налице понижение под двата най-високи краткосрочни кредитни рейтинга, дадени от регистрирана от ЕОЦКП агенция за кредитен рейтинг, оценила инструмента, за да гарантира, че той продължава да бъде с високо качество.

(7) Когато инвестиционен посредник депозира парични средства на клиенти при кредитна институция или квалифициран фонд на паричния пазар, които са в една и съща група с инвестиционния посредник, общият размер на депозираните парични средства в субекти от групата не може да надвишава 20 % от всички парични средства на клиентите на инвестиционния посредник.

(8) Инвестиционният посредник може да вземе решение да не спазва ограничението по ал. 7, когато то не е пропорционално с оглед на:

1. естеството, мащаба и сложността на дейността на инвестиционния посредник;
2. сигурността, предлагана от съответната кредитна институция или квалифициран фонд на паричния пазар, и
3. общия размер на паричните средства на клиенти, които инвестиционният посредник държи в субекти от групата, при условие че този размер не надвишава 500 000 лв.

(9) Инвестиционният посредник уведомява за всяко решение по ал. 8 Комисията за финансов надзор в срок до края на първия работен ден, следващ деня на депозиране на средствата в кредитна институция или в квалифициран фонд на паричния пазар, като представя и обосновка на взетото решение.

(10) Инвестиционният посредник извършва най-малко веднъж годишно преглед на решенията и обосновките по ал. 9 и уведомява Комисията за финансов надзор за промените в резултат на прегледа до 7 дни от извършването им.

Раздел V

Използване на финансови инструменти на клиенти

Чл. 8. (1) Инвестиционният посредник не може да сключва договори за сделки за финансиране с ценни книжа по смисъла на чл. 3, т. 11 от Регламент (ЕС) 2015/2365 на Европейския парламент и на Съвета от 25 ноември 2015 г. относно прозрачността при сделките за финансиране с ценни книжа и при повторното използване и за изменение на Регламент (ЕС) № 648/2012 (ОВ, L 337/1 от 23.12.2015 г.) по отношение на финансовите инструменти, държани от него от името на клиент, или да използва по друг начин тези финансови инструменти за своя собствена сметка или за сметка на друго лице или клиент на инвестиционния посредник.

(2) Ограничението по ал. 1 не се прилага, ако едновременно са налице следните условия:

1. клиентът е дал своето предварително изрично съгласие за използване на финансовите инструменти, което е в писмена форма;
2. използването на финансовите инструменти на този клиент се ограничава до определените условия, с които клиентът предварително се е съгласил.

(3) Инвестиционният посредник съхранява на траен носител документа, с който клиентът е дал съгласие да бъдат използвани финансовите му инструменти при определени условия.

(4) Инвестиционният посредник няма право да сключва сделки за финансиране с ценни книжа по отношение на финансови инструменти, които се държат от името на клиент по omnibus сметка, поддържана от лице по чл. 94, ал. 1 от ЗПФИ, или да използва по друг начин финансови инструменти, държани на такава сметка.

(5) Ограничението по ал. 4 не се прилага, ако освен условията, посочени в ал. 2, е спазено поне едно от следните условия:

1. всеки клиент, чиито финансови инструменти се държат заедно по omnibus сметка, е дал предварително изрично съгласие в съответствие с ал. 2, т. 1;

2. инвестиционният посредник е въвел системи и механизми за контрол, които гарантират, че се използват само финансови инструменти на клиенти, които са дали предварително изрично съгласие в съответствие с ал. 2, т. 1.

(6) Инвестиционният посредник води отчетност, съдържаща подробни данни за клиента, чиито финансови инструменти използва, броя и вида на използваните финансови инструменти на всеки клиент, който е дал съгласие. Данните в отчетността трябва да позволят правилно разпределение на евентуална загуба.

(7) Инвестиционният посредник създава механизми срещу непозволено използване на финансовите инструменти на клиентите за своя сметка или за сметка на друго лице, като:

1. сключване на споразумение относно действията, които да бъдат предприети от инвестиционния посредник, ако клиентът не разполага с достатъчно средства в сметката си на датата на сетълмента, като сред уговорените действия може да бъде вземане в заем на съответните финансови инструменти от името на клиента или закриване на позицията;

2. наблюдение и прогнозиране от страна на инвестиционния посредник на способността на клиента да изпълни задълженията си на датата на сетълмента и въвеждането на корективни мерки, ако това не може да бъде направено;

3. наблюдение и своевременно изискване от клиента да осигури финансовите инструменти, които не са били доставени на датата на сетълмента и след тази дата.

(8) Инвестиционният посредник приема и прилага в дейността си процедури, които да гарантират, че:

1. заемателят на финансови инструменти на клиента предоставя подходящо обезпечение, и

2. посредникът следи това обезпечение да остане подходящо, като поддържа съответствието му със стойността на заетите от заемателя инструменти.

Раздел VI

Договори за финансови обезпечения с прехвърляне на собствеността върху обезпечението

Чл. 9. (Изм. и доп. - ДВ, бр. 21 от 2020 г.) (1) Инвестиционният посредник не може да сключва с непрофесионални клиенти договори за финансови обезпечения с прехвърляне на собствеността върху обезпечението с цел обезпечаване на настоящи, бъдещи, определени, условни или очаквани задължения на клиента.

(2) (Доп. - ДВ, бр. 21 от 2020 г.) Инвестиционният посредник има право да сключи договор за финансово обезпечение с прехвърляне на собствеността върху обезпечението с професионален клиент или с приемлива насрещна страна в случаите на задължения на клиента към посредника, когато предмет на обезпечението са клиентските активи.

(3) (Доп. - ДВ, бр. 21 от 2020 г.) Инвестиционният посредник приема и прилага процедура за сключването на договори за финансови обезпечения с прехвърляне на

собствеността върху обезпеченията с професионални клиенти и с приемливи насрещни страни.

(4) (Изм. - ДВ, бр. 21 от 2020 г.) Преди сключване на договор за финансово обезпечение с прехвърляне на собствеността върху обезпечението с предмет активи на професионален клиент или на приемлива насрещна страна, инвестиционният посредник изготвя анализ в писмена форма относно целесъобразността от сключването на такъв договор. Анализът се съхранява в архива на посредника.

(5) При изготвяне на анализа по ал. 4 инвестиционният посредник взема предвид следните фактори:

1. дали връзката между задължението на клиента към посредника и използването на договора за финансово обезпечение с прехвърляне на собствеността върху обезпечението е слаба, включително дали вероятността за възникване на задължение на клиента към посредника е ниска или незначителна;

2. дали размерът на паричните средства или финансовите инструменти на клиента, предмет на договора за финансово обезпечение с прехвърляне на собствеността върху обезпечението, надвишава значително задължението на клиента или е неограничен, включително дали се допуска предоставяне на такова обезпечение, без клиентът да има задължение към посредника, и

3. дали финансовите инструменти или паричните средства на всички клиенти са предмет на договори за финансови обезпечения с прехвърляне на собствеността върху обезпечението независимо какво задължение има всеки клиент към посредника.

(6) Освен отчитане на факторите по ал. 5 анализът по ал. 4 съдържа обосновка дали договорът за финансово обезпечение с прехвърляне на собствеността върху обезпечението е подходящ за клиента, както и какви са рисковете и ефектът върху финансовите инструменти и паричните средства на клиента от сключване на такъв договор.

(7) (Доп. - ДВ, бр. 21 от 2020 г.) Инвестиционният посредник може да сключва договор за финансово обезпечение с прехвърляне на собствеността върху обезпечението с професионален клиент или с приемлива насрещна страна, само ако въз основа на анализ по ал. 4 заключи, че този договор е подходящ за клиента и след получено предварително изрично съгласие на клиента за използване на активите му.

(8) Инвестиционният посредник уведомява професионалните клиенти и приемливите насрещни страни за рисковете и ефекта върху финансовите инструменти и паричните средства на клиента от съответния договор за финансово обезпечение с прехвърляне на собствеността върху обезпечението.

Раздел VII

Правила за управление, засягащи защитата на клиентските активи

Чл. 10. (1) Инвестиционният посредник назначава един служител, който отговаря за спазване на задълженията на инвестиционния посредник, свързани със защитата на финансовите инструменти и паричните средства на клиентите.

(2) Служителят по ал. 1 трябва да притежава необходимите умения, знания и опит за изпълнение на задълженията си.

(3) Инвестиционният посредник осигурява на служителю по ал. 1 достъп до всички документи, които са му необходими, за да изпълнява функциите си.

(4) Служителят по ал. 1 предоставя ежемесечни доклади на управителния орган на инвестиционния посредник по отношение на контрола върху ефективността на изпълнение на задълженията за защита на финансовите инструменти и паричните средства на клиентите.

(5) Инвестиционният посредник може да възложи на служителю по ал. 1 и други задължения в рамките на посредника при спазване на правилата за предотвратяване

на конфликт на интереси, ако това не пречи на изпълнението на задълженията му по ал. 1 и е в съответствие с естеството, мащаба и сложността на дейността на инвестиционния посредник, както и с вида и обхвата на извършваните инвестиционни услуги и дейности.

Раздел VIII

Доклад от външен одитор

Чл. 11. Регистрираният одитор на инвестиционния посредник включва в доклада си по чл. 128, ал. 3 от ЗПФИ, изготвян при проверката на годишния финансов отчет на инвестиционния посредник, информация относно съответствието на създадената и прилаганата от инвестиционния посредник организация във връзка със съхраняването на клиентски активи с изискванията за съхранение на клиентски активи, установени в тази глава и в ЗПФИ.

Глава трета

ИЗИСКВАНИЯ ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА ПРОДУКТИ

Раздел I

Общи положения

Чл. 12. (Изм. и доп. - ДВ, бр. 21 от 2020 г.) (1) (Изм. и доп. - ДВ, бр. 21 от 2020 г.) Инвестиционен посредник, който създава финансови инструменти, спазва изискванията за управление на продукти, съдържащи се в раздел II и раздел IV на тази глава, а инвестиционен посредник, който разпространява финансови инструменти и услуги - изискванията на раздел III и раздел IV на тази глава.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 21 от 2020 г.) Инвестиционен посредник, който създава финансови инструменти и участва в разпространяването на тези продукти, спазва изискванията за управление на продукти, съдържащи се в тази глава.

(3) (Отм. - ДВ, бр. 21 от 2020 г.).

Раздел II

Изисквания за управление на продукти при създаване на финансови инструменти

Чл. 13. (Изм. - ДВ, бр. 21 от 2020 г.) (1) Инвестиционен посредник, който създава финансови инструменти, взема предвид естеството на финансовия инструмент, инвестиционната услуга и целевия пазар за продукта.

(2) Инвестиционен посредник, който създава финансови инструменти, приема и прилага процедури и мерки за управление на продукти. Процедурите и мерките за управление на продукти гарантират спазването на ал. 1, както и че създаването на финансовия инструмент отговаря на изискванията за установяване и предотвратяване или управление на конфликти на интереси, както и на политиката за възнагражденията.

(3) При създаване на финансов инструмент инвестиционният посредник анализира:

1. дали финансовият инструмент може да застрашава нормалното функциониране или стабилността на финансовите пазари, преди продуктът да бъде предложен на пазара;

2. потенциалните конфликти на интереси, като извършва оценка дали финансовият инструмент създава ситуация, при която крайните клиенти може да бъдат неблагоприятно засегнати, ако поемат експозиция, противоположна на тази, която самият инвестиционен посредник е държал преди това, или ако поемат експозиция, противоположна на тази, която инвестиционният посредник иска да държи след продажбата на продукта.

(4) При създаването на финансовия инструмент инвестиционният посредник осигурява, че неговата структура и характеристики:

1. не засягат неблагоприятно крайните клиенти;
2. не засягат целостта на пазара, като позволяват на посредника да намалява и/или елиминира своите собствени рискове или експозиция към базовите активи на финансовия инструмент, когато посредникът вече държи базовите активи по собствена сметка.

(5) (Изм. - ДВ, бр. 21 от 2020 г.) Инвестиционният посредник, който създава финансови инструменти, определя:

1. детайлно потенциалния целеви пазар за всеки финансов инструмент и конкретизира вида, съответно видовете клиенти, за чиито нужди, характеристики и цели е подходящ финансовият инструмент (положителен целеви пазар);
2. групата, съответно групите от клиенти, за чиито нужди, характеристики и цели не е подходящ финансовият инструмент (отрицателен целеви пазар).

(6) Когато инвестиционните посредници си сътрудничат за създаването на финансов инструмент, определят само един целеви пазар.

(7) Инвестиционен посредник, който създава финансови инструменти, предлагани чрез други инвестиционни посредници, определя нуждите и характеристиките на клиентите, за които е подходящ продуктът, въз основа на знанията за и опита с финансовия инструмент или с подобни финансови инструменти, финансовите пазари и нуждите, характеристиките и целите на потенциалните крайни клиенти.

(8) Инвестиционният посредник извършва сценариен анализ по отношение на финансовите инструменти, които създава, като извършва оценка на рисковете от незадоволителни резултати за крайните клиенти като резултат от продукта и обстоятелствата, при които е възможна появата на тези резултати, както и оценка на финансовия инструмент при неблагоприятни условия, обхващащи какво би се случило, ако:

1. пазарната среда се влоши;
2. инвестиционният посредник, който създава финансовия инструмент, или трето лице, участващо в създаването и/или функционирането на финансовия инструмент, изпита финансови затруднения, или ако възникне друг риск на насрещна страна;
3. финансовият инструмент не стане жизнеспособен от търговска гледна точка, или
4. търсенето на финансовия инструмент е много по-високо от очакваното, което оказва негативно въздействие върху финансовите ресурси на посредника и/или върху пазара на базовия инструмент.

(9) Инвестиционният посредник определя дали даден финансов инструмент отговаря на идентифицираните нужди, характеристики и цели на целевия пазар, включително като взема предвид:

1. профилът на риска/възвръщаемостта на финансовия инструмент да е в съответствие с целевия пазар; и
2. основната цел при проектирането на финансовия инструмент е да бъдат създадени характеристики, които облагодетелстват клиента, а не бизнес модел, който разчита на незадоволителни резултати за клиента, за да се осигури доходност.

Чл. 13а. (Нов - ДВ, бр. 21 от 2020 г.) Инвестиционният посредник, който създава финансови инструменти, определя целевия пазар въз основа на количествени и качествени критерии.

Чл. 13б. (Нов - ДВ, бр. 21 от 2020 г.) (1) Инвестиционният посредник, който създава финансови инструменти, при определяне на целевия пазар за всеки финансов инструмент използва следните пет категории:

1. видове клиенти, за които продуктът е предназначен;
2. знания и опит;
3. финансово състояние с акцент върху способността да се поемат загуби;

4. склонност към поемане на риск и съвместимост на риска/профила на възвръщаемост на продукта с целевия пазар;

5. цели и нужди на клиентите.

(2) Инвестиционният посредник използва категорията по ал. 1, т. 1, за да определи вида клиенти, за който е насочен продуктът, като прилага категоризацията на клиентите по ЗПФИ на непрофесионални клиенти, професионални клиенти и/или приемливи насрещни страни.

(3) Инвестиционният посредник използва категорията по ал. 1, т. 2, за да определи знанията и опита, които клиентите следва да имат относно вида на съответния продукт, характеристиките на продукта и/или за тематично свързани области, които спомагат за разбирането на продукта. Инвестиционният посредник определя какви познания следва да притежават крайните клиенти за този вид продукт и вероятните резултати от продукта.

(4) Инвестиционният посредник използва категорията по ал. 1, т. 3, за да посочи процента на загубите, които клиентите следва да могат и са готови да си позволят, и допълнителните задължения за плащане, които могат да надхвърлят инвестираната сума, ако съществуват такива.

(5) Инвестиционният посредник използва категорията по ал. 1, т. 4, за да определи общата нагласа към риска на крайните клиенти - ориентирана към риска, балансирана или консервативна, както и критериите, които следва да са налице, за да се приеме, че съответният клиент има съответната нагласа.

(6) Инвестиционният посредник използва категорията по ал. 1, т. 5, за да определи инвестиционните цели и потребности на клиентите, на които съответният продукт е предназначен да отговори.

(7) Инвестиционният посредник може да използва и допълнителни категории в случаите, когато те са от значение за определяне на целевия пазар.

(8) Инвестиционният посредник определя ясно понятията и терминологията, които използва в категориите по ал. 1 и 7, с оглед избягване на неправилно тълкуване.

Чл. 13в. (Нов - ДВ, бр. 21 от 2020 г.) (1) Инвестиционният посредник, който създава финансови инструменти, при определяне на целевия пазар за всеки финансов инструмент отчита характеристиките на продукта, включително неговата сложност, съотношението между риск и възвръщаемост или ликвидност или неговия иновативен характер.

(2) Детайлността на определянето на целевия пазар е в зависимост от сложността на продукта и е с цел избягване включването на групата, съответно групите от клиенти, за чиито нужди, характеристики и цели не е подходящ финансовият инструмент.

(3) Целевият пазар за някои продукти е клиентът, който е поръчал продуктите, освен ако инвестиционният посредник, който създава финансовите инструменти, не е предвидил, че продуктите ще се разпространяват и на други клиенти.

Чл. 13г. (Нов - ДВ, бр. 21 от 2020 г.) Инвестиционният посредник, който създава финансовия инструмент, определя отрицателния целеви пазар, като прилага чл. 13а и 13б. Детайлността на определянето на отрицателния целеви пазар е в зависимост от сложността на продукта.

Чл. 13д. (Нов - ДВ, бр. 21 от 2020 г.) (1) Инвестиционният посредник, който създава финансовия инструмент, гарантира, че избраната стратегия за разпространение на финансовия инструмент насърчава продажбата му на определения целеви пазар.

(2) Инвестиционен посредник, който създава финансовия инструмент, при определянето на стратегията за разпространение на финансовия инструмент определя информацията за клиентите, която е необходима на инвестиционен посредник, който ще разпространява финансовия инструмент, за да извърши правилна оценка на

целевия пазар за продукта. Инвестиционен посредник, който създава финансовия инструмент, посочва вида инвестиционна услуга, чрез която целевата група клиенти могат да придобият финансовия инструмент. В случай че продуктът се счита за подходящ за продажба без предоставяне на инвестиционен съвет, инвестиционният посредник, който създава финансовия инструмент, посочва предпочитания начин за придобиване.

Чл. 14. Инвестиционният посредник определя структурата на таксите и комисионите, предвидени за финансовия инструмент, включително като изследва дали:

1. разходите, таксите и комисионите за финансовия инструмент са съвместими с нуждите, целите и характеристиките на целевия пазар;

2. таксите и комисионите не засягат неблагоприятно очакваната възвръщаемост на финансовия инструмент, включително дали разходите, таксите и комисионите са равностойни, или превишават, или елиминират почти всички очаквани данъчни облекчения, свързани с финансовия инструмент;

3. структурата на таксите и комисионите на финансовия инструмент е достатъчно прозрачна за целевия пазар, включително дали не съдържа скрити такси, или не е твърде сложна за разбиране.

Чл. 15. (Изм. - ДВ, бр. 21 от 2020 г.) (1) Инвестиционният посредник предоставя информация за финансовия инструмент на лицата, които разпространяват създаден от него финансов инструмент, която обхваща данни за подходящите канали за предлагане на финансовия инструмент, за процеса на одобрение на продукта и за оценката на целевия пазар.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 21 от 2020 г.) Данните трябва да са ясни, достатъчни и разбираеми, за да могат лицата, които разпространяват финансовия инструмент, да разбират, както и да разпространяват правилно финансовия инструмент.

Чл. 16. (1) Инвестиционният посредник извършва периодичен преглед на финансовите инструменти, които създава, като взема предвид всяко събитие, което би могло съществено да засегне потенциалния риск за целевия пазар.

(2) Инвестиционният посредник следи дали финансовият инструмент продължава да съответства на нуждите, характеристиките и целите на целевия пазар, както и дали се предлага на целевия пазар, или достига до клиенти, на чиито нужди, характеристики и цели не отговаря.

Чл. 17. (Изм. - ДВ, бр. 21 от 2020 г.) (1) Инвестиционният посредник извършва преглед на финансовите инструменти преди всяка по-нататъшна емисия или повторно предлагане на пазара, ако има информация за събитие, което може съществено да повлияе върху потенциалния риск за инвеститорите.

(2) Инвестиционният посредник извършва през редовни интервали от време оценка дали финансовите инструменти функционират по предвидения начин.

(3) Инвестиционният посредник определя колко често да извършва преглед на финансовите си инструменти въз основа на съответни фактори, включително фактори, свързани със сложността или иновативния характер на прилаганите инвестиционни стратегии.

(4) Инвестиционният посредник идентифицира ключовите събития, които биха повлияли на потенциалния риск или очакванията за възвръщаемост на финансовия инструмент, като взема предвид най-малко:

1. преминаването на определен праг, което ще засегне профила на възвръщаемостта на финансовия инструмент, или

2. платежоспособността на определени емитенти, чиито ценни книжа или гаранции може да окажат въздействие върху резултатите на финансовия инструмент.

(5) При възникване на събитие по ал. 4 инвестиционният посредник предприема подходящи действия, които може да се състоят във:

1. (изм. - ДВ, бр. 21 от 2020 г.) предоставяне на клиентите или на лицата, които разпространяват финансовия инструмент, на всяка актуална информация за събитието и последиците му за финансовия инструмент, ако инвестиционният посредник не разпространява финансовия инструмент пряко на клиентите;

2. промяна на процеса на одобрение на финансови инструменти;

3. спиране на по-нататъшното емитиране на финансовия инструмент;

4. промяна на финансовия инструмент с цел избягване на неравноправни договорни условия;

5. разглеждане на въпроса дали каналите за продажба, чрез които се продават финансовите инструменти, са подходящи, в случаите, когато инвестиционният посредник установи, че финансовият инструмент не се продава, както е предвидено;

6. свързване с лицето, което разпространява финансовия инструмент, за обсъждане на промяна в процеса на предлагане;

7. прекратяване на отношенията с лицето, което разпространява финансовия инструмент, или

8. информирание на Комисията за финансов надзор.

Чл. 18. Служителите на инвестиционния посредник, които участват в създаването на финансови инструменти, трябва да притежават необходимите експертни знания, умения и опит, за да разбират характеристиките на финансовите инструменти, които инвестиционният посредник възнамерява да създаде, и свързаните с тях рискове.

Чл. 19. (1) Управителният орган на инвестиционния посредник осъществява ефективен контрол върху процеса за управление на продукти.

(2) Звеното по съответствие с нормативните изисквания предоставя на управителния орган на инвестиционния посредник редовно, но не по-малко от веднъж годишно, доклади за съответствие, които включват информация за финансовите инструменти, създадени от посредника, включително информация за стратегията за разпространение.

(3) Докладите по ал. 2 се представят на заместник-председателя на Комисията за финансов надзор, ръководещ управление „Надзор на инвестиционната дейност“, при поискване.

Чл. 20. Звеното по съответствие с нормативните изисквания извършва наблюдение и периодичен преглед на процеса за управление на продукти с цел установяване на всякакъв риск от неизпълнение от инвестиционния посредник на задълженията по този раздел.

Чл. 21. При създаване, разработване, емитиране и/или проектиране на финансов инструмент в сътрудничество с лица, които не са получили разрешение и не подлежат на надзор в съответствие с Директива 2014/65/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 15 май 2014 г. относно пазарите на финансови инструменти и за изменение на Директива 2002/92/ЕО и на Директива 2011/61/ЕС (ОВ, L 173/349 от 12 юни 2014 г.), (Директива 2014/65/ЕС), или с посредници от трети държави, инвестиционният посредник сключва споразумение в писмена форма със съответното лице за уреждане на взаимните си отговорности.

Раздел III

Изисквания за управление на продукти, отнасящи се до лицата, които разпространяват финансови инструменти, продукти и услуги

Чл. 22. (Изм. - ДВ, бр. 21 от 2020 г.) (1) (Изм. - ДВ, бр. 21 от 2020 г.) Инвестиционният посредник, когато определя обхвата на финансовите инструменти, създадени от него или от друго лице, и на услугите, които възнамерява да разпространява на клиентите, изпълнява изискванията на този раздел в степен и по

начин, които съответстват на естеството на финансовия инструмент, инвестиционната услуга и целевия пазар за финансовия инструмент.

(2) Когато инвестиционният посредник създава и едновременно с това разпространява финансовия инструмент, той извършва само една оценка на целевия пазар.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 21 от 2020 г.) Когато инвестиционният посредник разпространява финансови инструменти, създадени от лица, за които не се прилага Директива 2014/65/ЕС, той спазва изискванията съгласно ЗПФИ във връзка с разпространението на финансови инструменти.

(4) (Изм. - ДВ, бр. 21 от 2020 г.) За целите на ал. 3 инвестиционният посредник предприема необходимите мерки, за да получи достатъчно информация от лицата, които са създали финансовите инструменти, които инвестиционният посредник възнамерява да разпространява.

(5) (Изм. - ДВ, бр. 21 от 2020 г.) Инвестиционният посредник определя целевия пазар за разпространяваните от него финансови инструменти, включително в случаите, когато създателят на финансовия инструмент не е определил такъв целеви пазар.

Чл. 22а. (Нов - ДВ, бр. 21 от 2020 г.) (1) Определянето на целевия пазар от инвестиционния посредник, който възнамерява да разпространява финансовия инструмент, се извършва като част от общия процес на вземане на решения по отношение на гамата от продукти и услуги, които инвестиционният посредник ще разпространява. Определянето на целевия пазар се извършва заедно с разработването на политиките за стопанската дейност и стратегиите за разпространение на инвестиционния посредник.

(2) Инвестиционният посредник, който възнамерява да разпространява финансовия инструмент, гарантира общото съответствие на продуктите, които ще се разпространяват, и свързаните с тях услуги, които ще се предоставят, с нуждите, характеристиките и целите на крайните клиенти.

Чл. 22б. (Нов - ДВ, бр. 21 от 2020 г.) (1) Инвестиционният посредник, който възнамерява да разпространява финансовия инструмент, определя целевия пазар и стратегията за разпространение на финансовия инструмент така, че да гарантира, че продуктът достига до вида клиенти, за чиито нужди, характеристики и цели е предназначен, вместо до други клиенти, с които той може да не е съвместим.

(2) Задължението на инвестиционния посредник, който възнамерява да разпространява финансовия инструмент, да определи целевия пазар и да гарантира, че финансовият инструмент се разпространява в съответствие с този пазар, се извършва в допълнение към и преди оценката за уместност, съответно за целесъобразност.

Чл. 22в. (Нов - ДВ, бр. 21 от 2020 г.) (1) Инвестиционният посредник, който възнамерява да разпространява финансовия инструмент, при определяне на целевия пазар прилага чл. 13б съответно.

(2) Инвестиционният посредник, който възнамерява да разпространява финансовия инструмент, определя целевия пазар на по-конкретно равнище от създателя на финансовия инструмент и взема предвид вида на клиентите, характера на инвестиционните продукти и вида на инвестиционните услуги, които предоставя.

(3) Инвестиционният посредник, който възнамерява да разпространява финансовия инструмент, определя целевия пазар, като взема предвид ограниченията на потенциалния целеви пазар, определени от създателя на финансовия инструмент. Инвестиционният посредник, който възнамерява да разпространява финансовия инструмент, определя своя целеви пазар въз основа на информацията и познанията за своите клиенти, както и информацията, която е получил от създателя на финансовия инструмент, или информация, която е получил на базата на извършени проучвания, в случай че няма достатъчно актуална информация за своите клиенти.

(4) Инвестиционният посредник, който възнамерява да разпространява финансовия инструмент, при прецизиране на целевия пазар, определен от създателя на финансовия инструмент, не трябва да се отклонява от основните решения, взети от създателя на финансовия инструмент.

(5) Степента на прецизирането на целевия пазар, определен от създателя на финансовия инструмент, е в зависимост от сложността на продукта. Инвестиционният посредник, който възнамерява да разпространява финансовия инструмент, може да счете, че целевият пазар, определен от създателя на финансовия инструмент, не трябва да бъде прецизиран и да използва вече определения целеви пазар.

Чл. 22г. (Нов - ДВ, бр. 21 от 2020 г.) (1) Инвестиционният посредник, който възнамерява да разпространява финансовия инструмент, преразглежда стратегията за разпространение на създателя на финансовия инструмент.

(2) Когато финансовият инструмент е създаден от лице, за което не се прилага Директива 2014/65/ЕС и поради това лицето не е определило стратегия за разпространение на финансовия инструмент, инвестиционният посредник, който възнамерява да разпространява финансовия инструмент, е длъжен да определи стратегия за разпространение въз основа на информацията за своите клиенти и вида на инвестиционните услуги, които извършва.

Чл. 22д. (Нов - ДВ, бр. 21 от 2020 г.) При определянето на целевия пазар от инвестиционния посредник, който възнамерява да разпространява финансовия инструмент, чл. 13в се прилага съответно.

Чл. 22е. (Нов - ДВ, бр. 21 от 2020 г.) (1) Инвестиционен посредник, който възнамерява да разпространява финансовия инструмент, посочва групата, съответно групите от клиенти, за чиито нужди, характеристики и цели не е подходящ финансовият инструмент (отрицателен целеви пазар), като за целта прилага чл. 22в. Детайлността на определянето на отрицателния целеви пазар е в зависимост от сложността на продукта.

(2) Продажбата на финансови инструменти на клиенти от групата, съответно групите от клиенти по ал. 1, трябва да е рядко явление и за същото да е налице подробна обосновка.

Чл. 22ж. (Нов - ДВ, бр. 21 от 2020 г.) (1) Инвестиционният посредник, който възнамерява да разпространява финансовия инструмент, при определянето на целевия пазар отчита и вида на инвестиционните услуги, които извършва, когато е приложимо.

(2) Инвестиционният посредник, който възнамерява да разпространява финансовия инструмент, когато не е в състояние да оцени съвместимостта на клиентите със съответните продукти, предупреждава клиентите за това обстоятелство.

Чл. 22з. (Нов - ДВ, бр. 21 от 2020 г.) Когато инвестиционният посредник при предоставянето на услуги по чл. 6, ал. 2, т. 4 и 5 от ЗПФИ използва продукт за целите на диверсификация и хеджиране, той може да го разпространява извън целевия пазар на продукта, ако целият портфейл или комбинацията от финансов инструмент с хеджирането му е подходящ за клиента.

Чл. 22и. (Нов - ДВ, бр. 21 от 2020 г.) Определянето на целевия пазар от инвестиционния посредник, който възнамерява да разпространява финансовия инструмент, не засяга оценката за уместност и съответно са допустими случаи на предоставяне на инвестиционни съвети или сключване на сделки с финансови инструменти при управление на портфейл за клиент извън определения целеви пазар с оглед извършените им оценки за уместност.

Чл. 23. (Изм. и доп. - ДВ, бр. 21 от 2020 г.) (1) (Изм. - ДВ, бр. 21 от 2020 г.) Инвестиционният посредник предприема необходимите мерки и приема и прилага правила и процедури, за да осигури, че:

1. (изм. - ДВ, бр. 21 от 2020 г.) продуктите и услугите, които възнамерява да разпространява, отговарят на нуждите, характеристиките и целите на определения целевия пазар, и

2. избраната стратегия за разпространение е съобразена с определения целеви пазар.

(2) (Доп. - ДВ, бр. 21 от 2020 г.) За целите на ал. 1 инвестиционният посредник идентифицира и оценява по подходящ начин обстоятелствата, свързани с клиентите, на които възнамерява да предлага продукти и услуги, както и техните нужди, с цел да осигури, че интересите им няма да бъдат засегнати поради друг търговски или финансов интерес.

(3) За целите на ал. 1 инвестиционният посредник идентифицира групите от клиенти, за които финансовият инструмент или услугата не са подходящи, предвид техните нужди, характеристики и цели.

(4) (Изм. - ДВ, бр. 21 от 2020 г.) Когато инвестиционният посредник възнамерява да разпространява финансови инструменти, създадени от лица, спрямо които се прилагат изискванията на Директива 2014/65/ЕС, той предприема необходимите мерки, за да получи съответната информация, която е необходима за разбиране и надлежно запознаване с естеството и характеристиките на финансовия инструмент, за да осигури разпространението му в съответствие с нуждите, характеристиките и целите на определения целеви пазар.

(5) (Изм. - ДВ, бр. 21 от 2020 г.) Когато инвестиционният посредник разпространява финансови инструменти, създадени от лица, спрямо които не се прилагат изискванията на Директива 2014/65/ЕС, той предприема необходимите мерки, за да получи адекватна и надеждна информация, с цел да осигури разпространение на продукта в съответствие с характеристиките, целите и нуждите на определения целеви пазар. Когато информацията не е публично достъпна, инвестиционният посредник, който разпространява продукта, предприема всички подходящи мерки, включително сключва споразумение с лицето, което създава финансовия продукт, или с негов агент, за да получи информацията, която да му позволи да извърши оценка на целевия пазар. В случаите по изречение първо инвестиционният посредник осигурява подходящо равнище на услугите и сигурността на клиентите си в сравнение с положението, когато финансовият инструмент е създаден от лице, спрямо което се прилагат изискванията на Директива 2014/65/ЕС.

(6) За целите на ал. 5 публично достъпна информация е информацията, която е ясна, надеждна и е изготвена с цел изпълнение на регулаторни изисквания за разкриване на информация, като изискванията съгласно Директива 2003/71/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 4 ноември 2003 г. относно проспекта, който следва да се публикува, когато публично се предлагат ценни книжа или когато се допускат ценни книжа до търгуване, и относно изменение на Директива 2001/34/ЕО (ОВ, L 345/64 от 31.12.2003 г.) или Директива 2004/109/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 15 декември 2004 г. относно хармонизиране изискванията за прозрачност по отношение на информацията за емитентите, чиито ценни книжа са допуснати за търгуване на регулиран пазар (ОВ, L 390/38 от 31.12.2004 г.).

(7) Изискванията по предходните алинеи се прилагат пропорционално за финансови инструменти, предлагани както на първичен, така и на вторичен пазар, в зависимост от степента на достъпност на публичната информация и сложността на финансовия инструмент.

(8) Инвестиционният посредник използва информацията, получена от лицата, които създават финансови инструменти, и информацията за своите клиенти, за да определи целевия пазар и стратегията за разпространение на финансовия инструмент.

(9) (Нова - ДВ, бр. 21 от 2020 г.) Когато инвестиционният посредник не може да получи достатъчно информация относно финансови инструменти, създадени от лица,

спрямо които не се прилагат изискванията на Директива 2014/65/ЕС, инвестиционният посредник следва да не ги включва в гамата от продукти и услуги, които ще разпространява.

Чл. 24. (Изм. - ДВ, бр. 21 от 2020 г.) (1) (Изм. - ДВ, бр. 21 от 2020 г.) Инвестиционният посредник поддържа и прилага механизми и процедури за спазване на приложимите изисквания съгласно ЗПФИ и актовете по прилагането му, включително относно разкриването на информация, извършването на оценка за уместност и оценка за целесъобразност, относно стимулите и управлението на конфликти на интереси, когато определя обхвата на финансовите инструменти и на услугите, които разпространява на клиентите и съответния целеви пазар, както и когато възнамерява да разпространява нови продукти или при промяна в предлаганите услуги.

(2) Инвестиционният посредник извършва периодичен преглед и актуализира прилаганите от него правила, процедури и механизми за разпространение на финансови инструменти с цел да осигури, че те продължават да са подходящи и да изпълняват целите, за които са създадени, като при необходимост предприема мерки за тяхната актуализация.

Чл. 25. (Изм. и доп. - ДВ, бр. 21 от 2020 г.) (1) (Изм. и доп. - ДВ, бр. 21 от 2020 г.) Инвестиционният посредник извършва периодичен преглед на финансовите инструменти и продукти, които разпространява, както и на услугите, които предоставя, като взема предвид всяко събитие, което може съществено да засегне потенциалния риск за целевия пазар, включително наличието на значителни продажби на продукт извън определения целеви пазар.

(2) При извършване на прегледа по ал. 1 инвестиционният посредник преценява най-малко дали продуктът или услугата продължава да отговаря на нуждите, характеристиките и целите на целевия пазар, както и дали стратегията за разпространение продължава да е подходяща.

(3) В случай че при извършване на преглед по ал. 1 инвестиционният посредник установи, че погрешно е определил целевия пазар за конкретен финансов инструмент или услуга или че финансовият инструмент или услугата вече не отговаря на характеристиките на целевия пазар, включително когато съответният финансов инструмент стане неликвиден или силно нестабилен поради промени на пазара, инвестиционният посредник преразглежда и определя отново целевия пазар и/или актуализира правилата, процедурите и механизмите за разпространение на финансови инструменти.

Чл. 26. Звеното по съответствие с нормативните изисквания на инвестиционния посредник извършва наблюдение и периодичен преглед на процедурите за управление на продуктите с цел установяване на всякакъв риск от неизпълнение от инвестиционния посредник на задълженията по този раздел.

Чл. 27. (Изм. - ДВ, бр. 21 от 2020 г.) Служителите на инвестиционния посредник, които участват в разпространението на финансовите инструменти и продукти, предлагани от инвестиционния посредник, както и всички други служители, които участват в разработването, одобрението и контрола за изпълнение на стратегията, правилата, процедурите и механизмите за разпространение на финансови инструменти, трябва да притежават необходимите експертни знания, умения и опит, за да разбират:

1. (изм. - ДВ, бр. 21 от 2020 г.) характеристиките на финансовите инструменти, които инвестиционният посредник възнамерява да разпространява, и свързаните с тях рискове;

2. предоставяните от инвестиционния посредник услуги;

3. нуждите, характеристиките и целите на целевия пазар.

Чл. 28. (Изм. - ДВ, бр. 21 от 2020 г.) (1) (Изм. - ДВ, бр. 21 от 2020 г.) Управителният орган на инвестиционния посредник осъществява ефективен контрол върху процеса по разпространение на финансови инструменти и продукти и определя набора от финансови инструменти и продукти, които инвестиционният посредник разпространява на клиентите си, както и на услугите, които се предоставят на съответните целеви пазари.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 21 от 2020 г.) Звеното по съответствие с нормативните изисквания представя на управителния орган на инвестиционния посредник редовно, но не по-малко от веднъж годишно, доклади за съответствие, които включват информация за продуктите, които посредникът разпространява, както и за предоставяните услуги.

(3) Докладите по ал. 2 се представят на заместник-председателя на Комисията за финансов надзор, ръководещ управление „Надзор на инвестиционната дейност“, при поискване.

Чл. 29. (Изм. и доп. - ДВ, бр. 21 от 2020 г.) (1) (Предишен текст на чл. 29, изм. - ДВ, бр. 21 от 2020 г.) Инвестиционният посредник, който разпространява финансов инструмент, създаден от друго лице, осигурява предоставянето на това лице на информация за продажбите, а при необходимост и когато е подходящо - и информация от прегледите по чл. 24, ал. 2 и чл. 25, ал. 1 и 3, с цел подпомагане на извършвания от създателя на финансовия инструмент преглед по чл. 16 и 17. Информацията по изречение първо се предоставя по ред и начин, определени в договор между инвестиционния посредник и създателя на финансовия инструмент. Предоставянето на информация се подчинява на принципа на пропорционалност и може да е в обобщена форма, а не на база отделен инструмент или отделна продажба, освен в случаи от особено значение.

(2) (Нова - ДВ, бр. 21 от 2020 г.) Информацията за продажбите включва и информация за продажбите извън целевия пазар, която може да е от значение за управлението на продукта, информация за взетите решения от инвестиционния посредник да разпространява извън определения от създателя на финансовия инструмент целеви пазар или да разшири стратегията за разпространение на създателя на финансовия инструмент.

(3) (Нова - ДВ, бр. 21 от 2020 г.) Инвестиционният посредник не е длъжен да предоставя информация за продажбите извън положителния целеви пазар на създателя на финансовия инструмент, ако тези продажби са за целите на диверсификация и хеджиране и ако все още са подходящи предвид портфейла на клиента и на хеджирания риск.

(4) (Нова - ДВ, бр. 21 от 2020 г.) Инвестиционният посредник е длъжен да предоставя информация за продажбите на отрицателния целеви пазар на създателя на финансовия инструмент, включително ако тези продажби са за целите на диверсификация и хеджиране.

Чл. 30. (Изм. - ДВ, бр. 21 от 2020 г.) Когато няколко инвестиционни посредника съвместно разпространяват финансов инструмент или услуга на крайни клиенти, инвестиционният посредник, който пряко взаимодейства с клиента, отговаря за изпълнение на задълженията по този раздел. В тези случаи останалите инвестиционни посредници трябва:

1. да осигурят предоставянето на съответната информация за финансовия инструмент от създателя до крайния разпространител, който директно контактува с клиента;

2. в случаите, когато създателят на разпространявания финансов инструмент или услуга изисква информация за продажбите във връзка с изпълнение на неговите задължения при създаването на финансови инструменти, да осигурят предоставянето на такава информация;

3. да изпълняват съответните задължения, приложими при създаването на финансови инструменти във връзка с услугата, която те предоставят.

Раздел IV

(Нов - ДВ, бр. 21 от 2020 г.)

Други изисквания за управление на продукти

Чл. 30а. (Нов - ДВ, бр. 21 от 2020 г.) (1) При верига от инвестиционни посредници всеки от инвестиционните посредници по веригата определя целевия пазар, като отчита крайния клиент.

(2) Професионален клиент, съответно приемлива насрещна страна, когато купува продукт с намерение да го продаде на други клиенти, като по този начин действа като свързващо звено във веригата от инвестиционни посредници, не се разглежда като краен клиент.

(3) В случаите по ал. 2 професионалният клиент, съответно приемливата насрещна страна, спазва изискванията, които са приложими за инвестиционен посредник, който възнамерява да разпространява финансови инструменти, тъй като действа в качеството на такъв инвестиционен посредник.

(4) Професионален клиент, съответно приемлива насрещна страна, когато купува продукт с намерение да го продаде на други клиенти, но преди това прави промени в него, следва да спазва изискванията, които са приложими за инвестиционен посредник, който създава финансови инструменти, и за инвестиционен посредник, който възнамерява да разпространява финансови инструменти.

Чл. 30б. (Нов - ДВ, бр. 21 от 2020 г.) (1) Инвестиционният посредник, когато определя целевия пазар, преценява дали съответната категория клиенти му позволява да прави предположения относно знанията и опита на крайните клиенти. Той отчита разликите в знанията на непрофесионалните клиенти, професионалните клиенти и приемливите насрещни страни. Той отчита и разграничението между лицата по раздел I на приложението по § 1, т. 10 от допълнителните разпоредби на ЗПФИ и лицата по т. 1 на раздел II на приложението по § 1, т. 10 от допълнителните разпоредби на ЗПФИ, като не може да приеме, че последните притежават знания и опит, които са сравними с първите лица.

(2) Инвестиционният посредник може да допусне, че професионалните клиенти разполагат с необходимите знания и опит, за да разберат рисковете, свързани с определени продукти или услуги, за които са били класифицирани като професионални клиенти.

Глава четвърта

ПРЕДОСТАВЯНЕ ИЛИ ПОЛУЧАВАНЕ НА ВЪЗНАГРАЖДЕНИЯ, КОМИСИОНИ ИЛИ ДРУГИ ПАРИЧНИ ИЛИ НЕПАРИЧНИ ОБЛАГИ

Раздел I

Общи положения

Чл. 31. (1) Инвестиционният посредник няма право във връзка с предоставянето на инвестиционни или допълнителни услуги на клиент да заплаща, съответно да предоставя и да получава, възнаграждение, комисиона или непарична облага освен в случаите по чл. 72, ал. 2 и чл. 73, ал. 1 от ЗПФИ.

(2) Заплащането, съответно предоставянето, на възнаграждението, комисионата или непаричната облага е с оглед подобряване качеството на услугата и не нарушава задължението на инвестиционния посредник да действа честно, коректно, професионално и в най-добър интерес на клиента, когато:

1. е обосновано от предоставянето на допълнителна услуга или услуга на висока стойност на съответния клиент, която е съразмерна на обхвата на получения стимул;

2. не облагодетелства пряко получаващия инвестиционен посредник, неговите акционери или служители, без същевременно да предоставя и съществена облага за съответния клиент;

3. стимулт е обоснован от предоставянето на облага за съответния клиент.

(3) Изпълнението на условието по ал. 2, т. 1 може да включва:

1. предоставяне на инвестиционни съвети, които не са независими, относно широк набор от подходящи финансови инструменти, както и достъп до същия набор инструменти, включително достатъчен брой инструменти, предлагани от трети лица - доставчици на продукти, които не са свързани лица с инвестиционния посредник;

2. предоставяне на инвестиционни съвети, които не са независими, в съчетание с предложение до клиента веднъж годишно да се извършва оценка дали финансовите инструменти, в които клиентът е инвестирал, все още са подходящи за него, или с друга услуга, която вероятно носи полза за клиента, като съвети относно възможно оптимално разпределение на активите на клиента;

3. предоставяне на достъп при конкурентни цени до широк набор от финансови инструменти, които е вероятно да отговарят на нуждите на клиента, включително достатъчен брой инструменти, предлагани от трети лица - доставчици на продукти, които не са свързани лица с инвестиционния посредник, в съчетание с предоставянето на средства, носещи добавена стойност, като средства за достъп до обективна информация, помощ за съответния клиент при вземането на инвестиционни решения или даване на възможност на клиента да следи, моделира и коригира обхвата на финансовите инструменти, в които е направена инвестицията, или с предоставяне на периодични доклади за доходността на финансовите инструменти и свързаните с тях разходи и възнаграждения.

(4) Възнаграждението, комисионата или непаричната облага не подобряват качеството, ако в резултат на възнаграждението, комисионата или непаричната облага предоставянето на съответните услуги на клиента е нарушено или е пристрастно.

(5) Подобреното качество на услугата, която инвестиционният посредник предоставя на клиентите, трябва да бъде пропорционално на възнаграждението, комисионата или непаричната облага, получени от посредника.

Чл. 32. (1) Инвестиционният посредник съхранява доказателства, че всички възнаграждения, комисиони или непарични облаги, предоставени или получени от него, са предназначени да подобрят качеството на съответната услуга за клиента.

(2) За изпълнение на ал. 1 инвестиционният посредник води регистър на всички възнаграждения, комисиони или непарични облаги, които е получил от трето лице във връзка с предоставянето на инвестиционни или допълнителни услуги.

(3) Инвестиционният посредник води отчетност за начина, по който възнагражденията, комисионите или непаричните облаги, предоставени или получени от инвестиционния посредник, или тези, които инвестиционният посредник възнамерява да използва, подобряват качеството на услугите, предоставяни на съответните клиенти, както и за предприетите мерки, за да не се нарушава задължението му да действа честно, коректно, професионално и в най-добър интерес на клиента.

Чл. 33. (1) Инвестиционният посредник преди предоставянето на инвестиционна или допълнителна услуга предоставя на клиента информация в съответствие с чл. 73, ал. 1, т. 2, буква „б“ от ЗПФИ за всяко плащане или всяка облага, получени от или предоставени на трети лица.

(2) В информацията по ал. 1 незначителните непарични облаги може да бъдат описани по-общо, а останалите непарични облаги, предоставени или получени от инвестиционния посредник във връзка с инвестиционната услуга, предоставяна на клиента, се остойностяват и разкриват отделно.

(3) Когато инвестиционният посредник не е успял да установи предварително размера на всяко плащане или всяка облага за получаване или плащане, а вместо това е разкрил пред клиентите метода на изчисляване на сумата, посредникът предоставя на клиентите си и последваща информация за точния размер на плащането или облагата, които са предоставени или получени.

(4) Инвестиционният посредник най-малко веднъж годишно, докато получава стимули във връзка с инвестиционните услуги, предоставяни на съответните клиенти, предоставя информация на всеки един от клиентите си за действителния размер на плащанията или облагите, които са предоставени или получени. В информацията незначителните непарични облаги може да бъдат посочени в обобщен вид.

(5) При изпълнение на ал. 1 - 4 инвестиционният посредник спазва изискванията на чл. 71, ал. 5 от ЗПФИ и чл. 50 от Делегиран регламент (ЕС) 2017/565 на Комисията от 25 април 2016 г. за допълване на Директива 2014/65/ЕС на Европейския парламент и на Съвета по отношение на организационните изисквания и условията за извършване на дейност от инвестиционните посредници и за даването на определения за целите на посочената директива (Регламент (ЕС) № 2017/565) (ОВ, L 87/1 от 31.03.2017 г.).

(6) Когато повече от един инвестиционен посредник участва в канал за дистрибуция на финансови инструменти, всеки от инвестиционните посредници, който предоставя инвестиционна или допълнителна услуга, изпълнява задълженията си да предоставя информация съгласно ал. 1 - 5 на клиентите си.

Раздел II

Изисквания при предоставяне или получаване на възнаграждения, комисиони или други парични или непарични облаги по отношение на независими инвестиционни съвети или управление на портфейл

Чл. 34. Инвестиционният посредник приема и прилага политика, с която осигурява, че всички възнаграждения, комисиони или парични облаги, предоставени или получени от трето лице или лице, действащо от името на трето лице, във връзка с предоставянето на независими инвестиционни съвети или управление на портфейл, се разпределят и прехвърлят на клиента.

Чл. 35. (1) Инвестиционен посредник, който предоставя независим инвестиционен съвет или управление на портфейл, прехвърля изцяло на клиентите всички възнаграждения, комисиони или парични облаги, платени или предоставени от трето лице или лице, действащо от името на трето лице, във връзка с услугите, предоставяни на този клиент, възможно най-скоро след получаването им, но не по-късно от 5 работни дни от получаването им.

(2) Инвестиционният посредник информира клиентите за възнагражденията, комисионите или паричните облаги, които са им прехвърлени, чрез периодични справки или по друг начин на траен носител.

Чл. 36. (1) Инвестиционен посредник, който предоставя независими инвестиционни съвети или управление на портфейл, няма право да приема непарични облаги, освен по изключение, и когато отговарят на условията за приемливи незначителни непарични облаги по ал. 2 - 4.

(2) Приемливите незначителни непарични облаги са облаги, които са разумни и пропорционални и с размер, при който е малко вероятно да повлияят върху поведението на инвестиционния посредник по начин, който да вреди на интересите на съответния клиент.

(3) Приемливи незначителни непарични облаги са единствено облаги, които представляват:

1. информация или документация, свързана с финансов инструмент или инвестиционна услуга, която има общ характер или е персонализирана, за да отразява обстоятелствата на индивидуален клиент;

2. материали в писмена форма от трето лице, които са поръчани и платени от корпоративен емитент или потенциален емитент за промотиране на нова емисия на дружеството, или когато с трето лице е сключен договор и то е получило плащане от емитента да изготвя такива материали на текуща база, при условие че отношенията са ясно разкрити в материалите и че материалите се предоставят едновременно на всички инвестиционни посредници, които желаят да ги получат, или на широката общественост;

3. участие в конференции, семинари и други мероприятия за обучение относно ползите и характеристиките на специфичен финансов инструмент или инвестиционна услуга;

4. представителни разходи с разумна минимална стойност, като разходи за храна и напитки за бизнес срещи, конференции, семинари или други мероприятия за обучение, посочени в т. 3.

(4) Инвестиционният посредник преди предоставянето на клиентите на съответните инвестиционни или допълнителни услуги разкрива информация за незначителните непарични облаги. В информацията незначителните непарични облаги може да бъдат описани по-общо.

Раздел III

Изисквания при предоставяне или получаване на възнаграждения, комисиони или други парични или непарични облаги във връзка с проучване

Чл. 37. (1) Изготвянето на проучване от трето лице за инвестиционен посредник, който предоставя управление на портфейл или други инвестиционни или допълнителни услуги на клиентите, не се счита за стимул, ако се получава срещу:

1. преки плащания със средства на инвестиционния посредник; или

2. плащания от отделна сметка на инвестиционния посредник за плащане за проучване, която се финансира от специална такса за проучване, начислена на клиента, и при условие че са спазени изискванията по ал. 2, чл. 38, ал. 1 и чл. 39, ал. 1.

(2) Инвестиционният посредник контролира и носи отговорност за сметката за плащане за проучване по ал. 1, т. 2.

(3) Инвестиционният посредник може да възложи управлението на сметката за плащане за проучване по ал. 1, т. 2 на трето лице, при условие че тази договореност улеснява купуването на проучване от трето лице и плащанията на доставчиците на проучване на името на инвестиционния посредник, без да предизвиква необосновано закъснение в съответствие с вътрешните правила и процедури на инвестиционния посредник.

Чл. 38. (1) Инвестиционният посредник определя бюджет за проучване и извършва редовен преглед на бюджета съгласно вътрешна процедура.

(2) Инвестиционният посредник приема и прилага вътрешна процедура за връщане на средствата на клиентите, представляващи излишък по сметката по чл. 37, ал. 1, т. 2, в случай че в края на съответен период, определен в процедурата, в сметката има излишък, съответно за прихващането им от бюджета за проучване и таксата за проучване, изчислена за следващия период.

Чл. 39. (1) Инвестиционният посредник извършва редовна оценка на качеството на закупените проучвания въз основа на ясни критерии за качество и способността им да допринасят за по-добри инвестиционни решения.

(2) Инвестиционният посредник приема и прилага политика, която урежда извършването на редовната оценка по ал. 1.

(3) Политиката по ал. 2 определя степента, до която проучванията, закупени чрез сметката за плащане за проучване, може да осигурят ползи за портфейлите на клиентите, включително като се вземат предвид, когато е подходящо, инвестиционните стратегии, приложими към различни видове портфейли, и подходът, който посредникът ще използва, за да разпредели справедливо тези разходи между портфейлите на различните клиенти.

(4) Инвестиционният посредник предоставя политиката по ал. 2 на клиентите си.

Чл. 40. (1) Таксата за проучване по чл. 37, ал. 1, т. 2:

1. зависи единствено от бюджета за проучване, определен от инвестиционния посредник с цел установяване на нуждата от извършване на проучване от трето лице по отношение на инвестиционните услуги, предоставяни на неговите клиенти, и

2. не е свързана с обема и/или стойността на сделките, извършени от името на клиентите.

(2) Когато таксата за проучване не се събира отделно, а заедно с комисионата за сделката, таксата за проучване трябва да е ясно разграничима и да са спазени изискванията на чл. 37, ал. 1, т. 2 и ал. 2, чл. 38, ал. 1, чл. 39, ал. 1 и чл. 41, ал. 1.

(3) Инвестиционният посредник договаря с клиентите в договора по чл. 82 от ЗПФИ или в общите условия таксата за проучване, както е предвидена в бюджета за проучване, и честотата, с която тя ще се удържа от средствата на клиента през годината.

(4) Общият размер на получените такси за проучване не може да надвишава бюджета за проучване.

Чл. 41. (1) Инвестиционен посредник, който използва сметка за плащане за проучване, предоставя на клиентите:

1. информацията относно предвидената в бюджета сума за проучване и размера на приблизителната такса за проучване за клиента, преди да предостави инвестиционната услуга на клиента,

2. веднъж годишно информацията относно всички разходи за клиента във връзка с проучванията от трети лица.

(2) Когато използва сметка за плащане за проучване, инвестиционният посредник при поискване от клиент или от заместник-председателя на Комисията за финансов надзор, ръководещ управление „Надзор на инвестиционната дейност“, предоставя обобщена информация за лицата, изготвили проучванията, на които е платено от тази сметка, общия размер на плащанията през определен период, облагите и услугите, получени от инвестиционния посредник, и начина, по който общата сума, изразходвана от сметката, се съотнася към бюджета, определен от посредника за този период, като се отбелязват всички отстъпки или прехвърляния, ако в сметката има останали парични средства.

Чл. 42. (1) За целите на чл. 38, ал. 1 бюджетът за проучване се управлява единствено от инвестиционния посредник и се основава на разумна оценка на нуждата от проучване от трето лице. Висшият ръководен персонал на инвестиционния посредник контролира разпределянето на бюджета и използването му в най-добрия интерес на клиентите на посредника.

(2) Контролът по ал. 1 включва ясна документална проследимост (одитна пътека) на плащанията към лицата, предоставили проучвания, и начина на определяне на платените суми съобразно критериите за качество по чл. 39, ал. 1.

(3) Инвестиционният посредник увеличава бюджета за проучване, след като е предоставил на клиентите ясна информация за предвиденото увеличение.

Чл. 43. Инвестиционният посредник няма право да използва бюджета за проучване и сметката за плащане за проучване за финансиране на вътрешни проучвания.

Чл. 44. (1) Инвестиционен посредник, който предоставя услуги по изпълнение на сделки за сметка на клиенти, определя отделни възнаграждения за тези услуги, които отразяват само разходите за изпълнението на сделката. Предоставянето на всяка друга облага или услуга от инвестиционен посредник на инвестиционни посредници, установени в Европейския съюз, подлежи на отделно възнаграждение.

(2) Предоставянето на посочените в ал. 1 облаги или услуги и възнагражденията за тях не се влияят или определят от нивата на плащанията за услугите по изпълнение на сделки за сметка на клиенти.

ДОПЪЛНИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§ 1. (Изм. - ДВ, бр. 21 от 2020 г.) По смисъла на тази наредба:

1. „Договор за финансово обезпечение с прехвърляне на собствеността върху обезпечението“ е прехвърлителен договор по смисъла на чл. 2, ал. 2 от Закона за договорите за финансово обезпечение.

2. „Създаване на финансови инструменти“ е създаване, разработване, емитиране и/или проектиране на финансови инструменти, както и предоставяне на съвети на корпоративни емитенти относно пускане на нов финансов инструмент. Създаване на финансови инструменти е налице и когато някое от тези действия се извършва в сътрудничество между две или повече лица.

3. „Разпространение на финансови инструменти“ е разпространение (дистрибутиране), предлагане, препоръчване или продаване на финансови инструменти, независимо дали са създадени от лицето, което ги разпространява, или от трето лице.

§ 2. С тази наредба се въвеждат изискванията на Делегирана директива (ЕС) 2017/593 на Комисията от 7.04.2016 г. за допълване на Директива 2014/65/ЕС на Европейския парламент и на Съвета по отношение на защитата на финансовите инструменти и паричните средства, принадлежащи на клиенти, задълженията за управление на продукти и правилата, приложими към предоставянето или получаването на такси, комисиони или други парични или непарични облаги.

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§ 2а. (Нов - ДВ, бр. 21 от 2020 г.) (1) Изискванията за управление на продукти не се прилагат за продукти, които са създадени и разпространени преди 3 януари 2018 г.

(2) За продуктите, които са създадени преди 3 януари 2018 г., но се разпространяват до клиентите след 3 януари 2018 г., инвестиционният посредник, който ги е създал, определя целевия пазар за тях при извършване на периодичния преглед на продуктите. За продуктите по изречение първо се прилагат и изискванията за управление на продукти, отнасящи се до лицата, които разпространяват финансови инструменти, продукти и услуги.

§ 3. (Доп. - ДВ, бр. 21 от 2020 г.) Наредбата се издава на основание чл. 4а, ал. 2, чл. 91, ал. 6, чл. 92, ал. 3, чл. 93, ал. 3 и 5, чл. 94, ал. 2, чл. 95, ал. 2, чл. 101 и § 11 от преходните и заключителните разпоредби от Закона за пазарите на финансови инструменти и е приета с Решение № 212-Н от 28.02.2018 г. на Комисията за финансов надзор.

§ 4. Наредбата влиза в сила от деня на обнародването ѝ в „Държавен вестник“.

Председател: Карина Караиванова